

6
2020

Newsletter

Informačné centrum EUROPE DIRECT-PREŠOV

„EÚ bližšia k obyvateľom Prešovského kraja a obyvatelia bližší k EÚ“

EIB a Komisia prisľúbili dodatočné prostriedky vo výške 4,9 miliardy eur na boj proti koronavírusu

Na darcovskom samite kampane „*Globálny cieľ: Spoločne za našu budúcnosť*“, ktorý zorganizovala Európska komisia a organizácia Global Citizen, sa podarilo získať prisľuby na dodatočné finančné prostriedky vo výške 6,15 mld. eur na vývoj vakcíny, testov a liečby koronavírusu a zabezpečenie spravodlivého prístupu k nim.

Zo získaných prostriedkov sa takisto podporí obnova hospodárstva v najnestabilnejších regiónoch a spoločenských sveta. Táto suma zahŕňa prisľub Európskej investičnej banky vo výške 4,9 mld. eur v partnerstve s Európskou komisiou a 485 mil. eur, ktoré prisľúbili členské štáty EÚ.

Celkové prísľuby v rámci darcovského maratónu Globálnej reakcie na koronavírus, ktorý 4. mája otvorila predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová, tak dosiahli sumu 15,9 mld. eur.

Na samite sa zúčastnilo 40 vlád, ktoré sa zaviazali zabezpečiť všeobecný prístup k liekom proti koronavírusu. Takisto sa zaviazali spravodlivo a náležite pomôcť pri obnove spoločenstiev, ktoré boli vážne zasiahnuté pandémiou. Samit ako ukážka celosvetovej solidarity vyústil v záväzky, ktoré viedli k zabezpečeniu výrobnnej kapacity na viac ako 250 miliónov dávok vakcín pre krajiny so strednými a nižšími príjmami.

Predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová uviedla: „Svet sa tejto pandémie zbaví len vtedy, keď bude mať každý, kto to potrebuje, prístup k vakcínam, testom a liečbe za prijateľných podmienok. Dnešné prísľuby a príspevok Európy nás približujú k tomuto globálnemu cieľu. Európa považuje túto oblasť za svoju dlhodobú prioritu. Náš mobilizačný potenciál využijeme celý na spoločné dobro. Sformovala sa silná aliancia, ktorá chce tento vírus poraziť, spoločne.“

Prezident Európskej investičnej banky Werner Hoyer dodal: „Som rád, že v rámci Tímu Európa viedlo úzke partnerstvo medzi EIB a Európskou komisiou k prísľubu vo výške 4,9 mld. eur na pomoc zraniteľným krajinám pri financovaní ich obnovy po pandémii. EIB sa bude naďalej plne angažovať spolu s Tímom Európa, aby minimalizovala ničivý vplyv tejto pandémie, a to najmä poskytovaním finančných prostriedkov pre systémy zdravotnej starostlivosti a na výskum a podporu hospodárskej odolnosti na celom svete.“

Výkonný riaditeľ a spoluzakladateľ organizácie Global Citizen Hugh Evans povedal: „Globálny cieľ: Spoločne za našu budúcnosť sme začali

v reakcii na pandémiu COVID-19 a sme hrdí na to, že sme sa pripojili k Európskej komisii a viac ako 40-tim vládam z celého sveta, aby sme zabezpečili dostupnosť testov, liečby a vakcín na ochorenie COVID-19 pre všetkých po celom svete. Dnes prisľúbená suma 6,9 mld. dolárov na podporu najchudobnejších a najviac marginalizovaných spoločenstiev sveta je neuveriteľným ďalším krokom na ceste z éry COVID-19, stále je však pred nami veľa práce, pretože nikto nie je v bezpečí, kým každý nie je v bezpečí.“

Európska investičná banka v partnerstve s Komisiou, so Svetovou zdravotníckou organizáciou a s Koalíciou pre inovácie v oblasti pripravenosti na epidémie zostavuje databázu investičných projektov, v rámci ktorých sa pracuje na vývoji a zvýšení výroby vakcín proti koronavírusu, testov a liečebných prostriedkov. Toto úsilie dopĺňa činnosť EIB v oblasti zdravia a pripravenosti na pandémiu tak v rámci EÚ, ako aj mimo nej. EIB vypracovala súbor projektov na financovanie vo výške približne 6 mld. eur v sektoroch zdravotníctva a vedy o živé prírode.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_20_1213

Európska komisia prijala historickú správu o vplyve demografických zmien

Európska komisia prijala vôbec prvú správu o vplyve demografických zmien. Opisujú sa v nej dôvody tejto dlhodobej transformácie a jej vplyv v celej Európe. Správa navyše zdôrazňuje aj prepojenie medzi demografickými štruktúrami a vplyvom súčasnej krízy, ako aj potenciálom jej prekonania.

Podpredsedníčka pre demokraciu a demografiu Dubravka Šuicová uviedla: „*Kríza odhalila mnohé zraniteľné miesta: niektoré sú spojené s hlbokými demografickými zmenami, ktoré už ovplyvňujú naše spoločnosti a komunity v celej Európe. Z tejto dvojitej výzvy musíme vychádzať keď budeme meniť spôsob nášho myslenia o zdravotnej starostlivosti, životných podmienkach, verejných rozpočtoch a verejnom živote v nasledujúcich desaťročiach. Musí nám pomôcť riešiť problémy, ako je prístup k službám, komunitná starostlivosť či dokonca*

osamelosť. V konečnom dôsledku ide o to, ako spolunažívať. Riešenie demografickej zmeny je kľúčom k vybudovaniu spravodlivejšej a odolnejšej spoločnosti.“

Správa je prvým krokom v štúdiu vplyvov demografických zmien

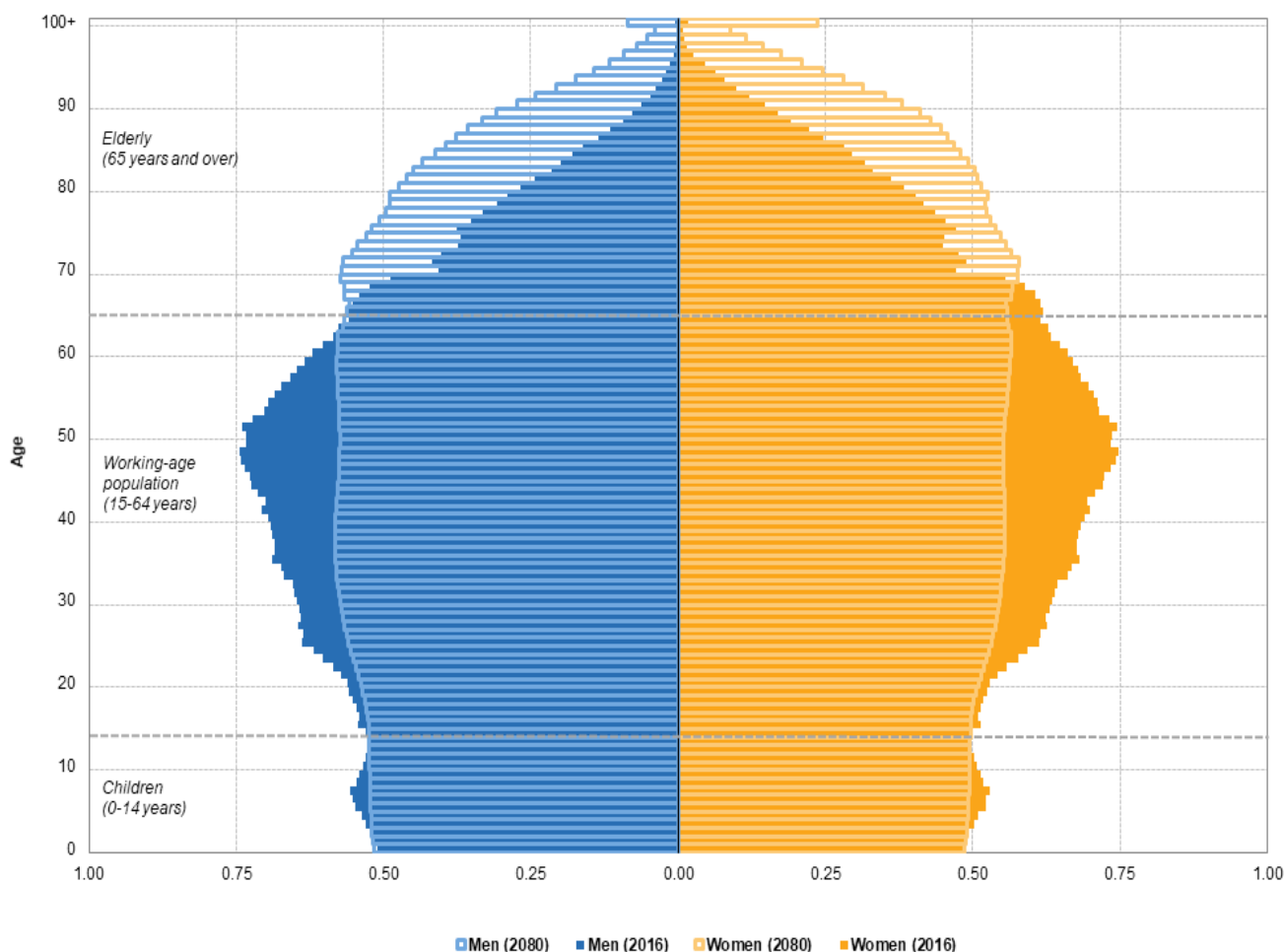
Správa vykresľuje dlhodobé demografické trendy v európskych regiónoch – od dlhšej očakávanej dĺžky života cez nižšiu mieru pôrodnosti, starnúce spoločnosti a menšie domácnosti až po rastúcu urbanizáciu. Opisuje sa v nej aj pokles podielu Európy na svetovej populácii – očakáva sa, že do roku 2070 bude predstavovať menej ako 4 % celkového obyvateľstva. Správa poukazuje na značné rozdiely v demografických zmenách v jednotlivých regiónoch, ako aj na potrebu riešiť

ich vplyv na rast a udržateľnosť, zamestnanosť, zdravie a dlhodobú starostlivosť v rôznych častiach Európy. Správa je prvým krokom činnosti Komisie v tejto oblasti a pomôže posúdiť, ako čo najlepšie podporiť ľudí, regióny a komunity, ktorých sa zmeny dotýkajú najviac. Poskytne základ pre nadchádzajúcu zelenú knihu o starnutí a dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti.

Správu dopĺňajú prehľady o jednotlivých krajinách a podrobné štatistiky, ktoré možno nájsť na novej osobitnej webovej stránke Komisie venovanej demografii.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_201056

Note: 2016, estimates. 2080: projections.

Source: Eurostat (online data codes: demo_pjan and proj_15npms)

Nová európska stratégia na posilnenie práv obetí trestných činov

Európska komisia predstavila svoju historicky prvú stratégiu EÚ v oblasti práv obetí s cieľom zabezpečiť, aby sa všetky obeť trestných činov mohli v plnej miere spoliehať na dodržiavanie svojich práv bez ohľadu na to, kde v EÚ k trestnému činu došlo.

V stratégii sa stanovuje viacero opatrení na nasledujúcich päť rokov so zameraním na dva ciele: po prvé, posilňovať postavenie obetí, aby označovali trestné činy, uplatňovali si nárok na náhradu škody a aby sa v konečnom dôsledku úplne spamätali z následkov trestného činu; a po druhé, spolupracovať so všetkými relevantnými aktérmi v oblasti práv obetí. V dôsledku nedávneho vypuknutia pandémie ochorenia COVID-19 a následného prijatia

opatrení na obmedzenie pohybu, ktoré prispeli k zvýšeniu počtu prípadov domáceho násillia, sexuálneho zneužívania detí, počítačovej kriminality a rasistických a xenofóbnych trestných činov z nenávisti, je obzvlášť dôležité, aby bol rámec na podporu a ochranu obetí odolný aj v krízových situáciách.

Podpredsedníčka Komisie pre hodnoty a transparentnosť Věra Jourová v tejto súvislosti uviedla: „*Priveľa obetí trestných činov zostáva nevypočutých a nemá prístup k spravodlivosti ani solídnej podpore. Európska únia stojí na strane obetí a cieľom dnešnej stratégie je posilniť postavenie najmä tých najzraniteľnejších, ako sú obeť rodovo motivovaného násillia či zločinov z nenávisti.*

Musíme mobilizovať členské štáty, aby v plnej miere vykonávali pravidlá EÚ v oblasti práv obetí, a to bez akýchkoľvek výhovoriek či planých rečí.“

Eurokomisár pre spravodlivosť Didier Reyn- ders povedal: „Únia rovnosti, ktorá chráni svojich občanov, musí všetkým obetiam trestných činov zabezpečiť nevyhnutnú podporu, ochranu a ne- diskriminačný prístup k spravodlivosti. Práve toto sa budeme snažiť dosiahnuť pomocou novej stratégie a v spolupráci s členskými štátmi a občianskou spoločnosťou.“

EÚ už má rozsiahly súbor pravidiel na zabezpečenie dodržiavania práv obetí. Obete trestných činov sa však v rámci EÚ napriek tomu nemôžu v plnej miere spoľahnúť na dodržiavanie svojich práv. Prvým krokom musí byť lepšie uplatňovanie pravidiel EÚ v praxi. V prípade potreby Komisia do roku 2022 predloží návrhy na ďalšie posilnenie týchto pravidiel. Novou stratégiou, ktorú dnes predstavuje Komisia, sa stanovuje niekoľko opatrení zame- raných na päť kľúčových priorít:

1. Účinná komunikácia s obetami a poskytnutie bezpečného prostredia, v ktorom obeť môžu nahlásiť trestný čin

Príliš často sa stáva, že obeť nepozná svoje práva alebo sa obávajú trestný čin nahlásiť, pretože sa boja buď samotného páchateľa alebo negatívnych následkov. Komisia okrem iného spustí kampaň EÚ na zvyšovanie informovanosti o právach obe- tí a bude sa zasadzovať za špecializovanú podporu a ochranu obetí s osobitnými potrebami. Komisia bude takisto naďalej monitorovať vykonávanie príslušných pravidiel EÚ vrátane ustanovení smer- nice o právach obetí.

2. Zlepšenie ochrany a podpory najzraniteľnejších obetí

Všetky obeť sú zraniteľné, no týka sa to najmä detí, starších osôb, obetí rodovo motivovaného násillia, domáceho násillia, rasistických alebo homofóbnych trestných činov z nenávisti, obetí terorizmu, ako aj obetí so zdravotným postihnutím. Komisia preto zváži ďalšie posilnenie ochrany obetí prostred- níctvom zavedenia minimálnych noriem

týkajúcich sa fyzickej ochrany obetí. Členské štáty by mali vytvoriť špecializované podporné služby pre najzraniteľnejšie obeť vrátane domovov pre deti, rodinných domovov či bezpečných úkrytov pre osoby z prostredia LGBTI+.

3. Uľahčenie prístupu obetí k náhrade škody

Prístup obetí k náhrade škody je v mnohých členských štátoch komplikovaný. V rámci tejto stratégie bude Komisia monitorovať a posu- dzovať právne predpisy EÚ týkajúce sa náhrady škody vrátane náhrady škody od štátu a rámco- vého rozhodnutia o vzájomnom uznávaní peňaž- ných sankcií. V prípade potreby Komisia do roku 2022 navrhne opatrenia na doplnenie tohto rámca.

4. Posilnenie spolupráce a koordinácie akté- ro v oblasti práv obetí

Na zabezpečenie horizontálnejšieho prístupu k právam obetí na úrovni EÚ Komisia vy- tvorí platformu na ochranu práv obetí, v rámci ktorej sa budú mať možnosť zísť všetci relevantní aktéri. Na vnútroštátnej úrovni by mali členské štáty vytvoriť vnútroštátne stratégie v oblasti práv obetí. Koordinátor Komisie pre práva obetí zároveň zabezpečí súlad a účinnosť jednot- livých opatrení vo vzťahu k politike v oblasti práv obetí.

5. Posilňovanie medzinárodného rozmeru práv obetí

V nedávno prijatom akčnom pláne pre ľudské práva a demokraciu sa potvrdzuje záväzok EÚ podporovať, ochraňovať a dodržiavať ľudské prá- va na celom svete. EÚ a jej členské štáty budú naďalej spolupracovať s Organizáciou Spojených národov a Radou Európy a v rámci týchto inšti- túcií s cieľom podporovať práva obetí z EÚ v partnerských krajinách a vymieňať si najlepšie postupy. EÚ bude naďalej úzko spolupracovať s kandidátskymi a potenciálnymi kandidátskymi krajinami, aby posilnila práva obetí a podporila opatrenia na budovanie kapacít pre prioritné partnerské krajiny, pokiaľ ide o podporu obetí terorizmu.

Súvislosti

V Európskej únii sa obeťou trestného činu každoročne stanú milióny ľudí. V roku 2017 sa obeťou závažného trestného činu, ako je vražda, sexuálne zneužívanie detí alebo únos, stalo približne 15 miliónov osôb. Miera rodovo motivovaného násillia v EÚ je alarmujúca: od dovŕšenia veku 15 rokov zažila fyzické a/alebo sexuálne násillie každá tretia žena (33 %). Iba približne jedna tretina žien, ktoré sú fyzicky alebo sexuálne zneužívané, najmä zo strany svojich partnerov alebo blízkych príbuzných, sa obráti na príslušné orgány. Pri obmedzení pohybu v rámci spoločnosti počas pandémie ochorenia COVID-19 došlo k zvýšeniu miery domáceho násillia a sexuálneho zneužívania detí, ako aj počítačovej kriminality a rasistických a xenofóbnych trestných činov z nenávisti.

Hoci v EÚ platí rozsiahly súbor pravidiel, tieto nástroje ešte nedosiahli svoj plný potenciál. Dôvodom je najmä ich neúplná transpozícia a/alebo nesprávne vykonávanie pravidiel EÚ v rámci vnútroštátnych právnych poriadkov. Komisia bude naďalej posudzovať nástroje EÚ a ich možné nedostatky a v prípade potreby predloží do roku 2022 legislatívne návrhy na ďalšie posilnenie práv obetí.

Vykonávanie tejto stratégie sa bude pravidelne monitorovať, a to aj prostredníctvom pravidelných stretnutí platformy na ochranu práv obetí s cieľom aktualizovať opatrenia, za ktoré sú zodpovední jednotliví aktéri. Komisia okrem toho zhodnotí opatrenia prijaté v rámci stratégie v polovici jej trvania a v prípade potreby ju zaktualizuje.

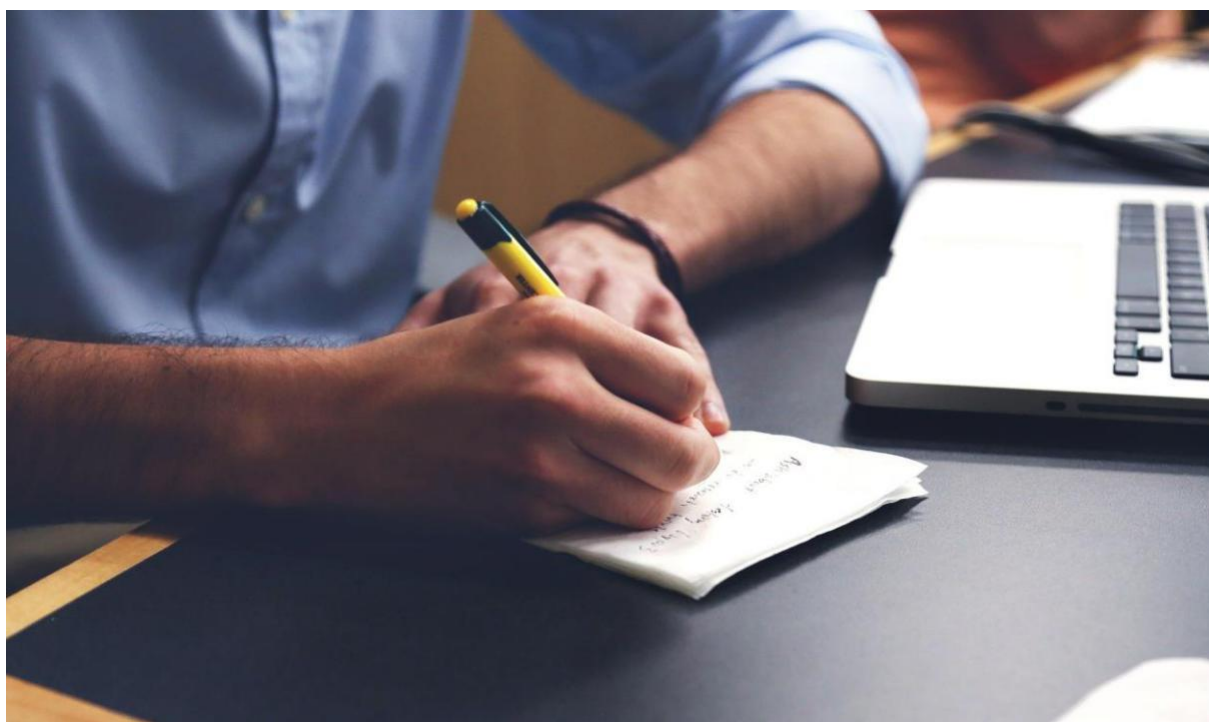
Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_20_1168

Študentská stáž v Informačnom centre Europe Direct Prešov

Informačné centrum Europe Direct Prešov organizuje program neplatených študentských stáží, ktorého cieľom je poskytnúť študentom vysokých škôl príležitosť spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a umožniť im oboznámiť sa so základmi činností informačného centra, EÚ a európskych inštitúcií.

Čo táto stáž ponúka?

- prax v odbore
- možnosť lepšieho umiestnenia na trhu práce
- prepojenie teórie a praxe
- získanie nových znalostí a skúseností
- odborný dohľad interného mentora
- nadviazanie profesionálnych kontaktov
- zoznámenie sa s kultúrou a etiketou daného prostredia
- zdokonalenie sa v cudzom jazyku
- účasť na konferenciách
- Pomoc pri príprave podujatí

Nutné predpoklady

- záujem o dianie v Európskej únii
- prehľad o základoch fungovania EÚ, jej rozhodovacích procesoch a inštitúciách
- schopnosť pracovať s informačnými a komunikačnými technológiami

V prípade záujmu pošlite svoj životopis spolu s krátkym motivačným listom v slovenskom jazyku na adresu zac@sfpa.sk

Sieť informačných centier, dokumentačných centier a konferenčných prednášateľov je vo všetkých členských štátoch, aj v tom Vašom

Obráťte sa na vaše miestne informačné centrum Europe Direct v akomkoľvek úradnom jazyku EÚ a získajte:

- odpovede na otázky o vašich právach občana EÚ, o fondoch a pod.
- pozvánky na miestne informačné/kontaktné podujatia o EÚ
- dokumenty a publikácie EÚ
- odporúčania na zdroje informácií
- kontakty na príslušné organizácie

Obráťte sa na najbližšie európske dokumentačné centrum a získajte:

- prístup k oficiálnym publikáciám a dokumentom EÚ (v elektronickej alebo tlačenej podobe)
- pomoc pri vyhľadávaní podrobných informácií o právnych predpisoch, politikách a inštitúciách EÚ
- odborné školenia pre študentov zamerané na rešerš údajov súvisiacich s EÚ na výskumné účely

Plánujete zorganizovať vo vašom okolí podujatie zamerané na EÚ? Nájdite odborného konferenčného prednášateľa EÚ (právnici, konzultanti, akademici).

Viac info: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sk

Kde nás nájdete

Hlavná 11, 080 01 Prešov

europedirect@sfpa.sk

www.twitter.com/edpresov

www.instagram.com/edpresov

www.facebook.com/edpresov

Názory vyjadrené v diele vyjadrujú len názor autorov a Európska komisia nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii. Vydané s podporou Európskej komisie. Vydané za pomoci spolufinancovania EÚ.

